

6410193 ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΕΣ-ΑΠΟΥΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΣΟΥΡΕΑΛΙΣΜΟ
(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	6410193	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄, ΣΤ΄, Η΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γυναικείες παρουσίες-απουσίες στον Σουρεαλισμό		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις της διδάσκουσας και παρουσιάσεις των φοιτητών/τριών		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου και ανάπτυξης ερευνητικών δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	γαλλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/FRL516/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στις αισθητικές και κειμενικές πρακτικές των γυναικών που έδρασαν γύρω από τον Σουρεαλισμό και σκιαγραφεί την πολύπλευρη συμβολή και δράση τους στη Γαλλία την περίοδο 1920-1940. Εκκινώντας από την έννοια της πρωτοπορίας και την παραδοσιακή συνύφανσή της με τους άντρες πρωτεργάτες του κινήματος, διερευνά την προβληματική θέση της γυναίκας σουρεαλίστριας και τις ιδιαιτερότητες της παρουσίας της στον χώρο των γραμμάτων (ποίηση, διήγημα, θέατρο, αυτοβιογραφικό αφήγημα, κ.ά.) και στον χώρο των τεχνών (κοστούμια θεάτρου, φωτοκολάζ, ζωγραφική, φωτογραφία, κ.ά.). Μέσω της εκ του σύνεγγυς ανάγνωσης επιλεγμένων κειμενικών και καλλιτεχνικών παραδειγμάτων, έχει στόχο να διευρύνει τον «κανόνα» της σουρεαλιστικής λογοτεχνικής και εικαστικής παράδοσης αναδεικνύοντας τις «παράλληλες δράσεις» της υποφωτισμένης γυναικείας παραγωγής. Με την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές θα είναι σε θέση: • να αντιλαμβάνονται τον θεωρητικό προβληματισμό γύρω από τις πρωτοπορίες και τη θέση της γυναίκας σε αυτές • να αντιλαμβάνονται τις ιδιαιτερότητες της γυναικείας παρουσίας στα πρωτοποριακά κινήματα και να κατανοούν τη διαφορετική τους θέση σε σχέση με τους άντρες δημιουργούς. • να ερευνούν γύρω από άγνωστες πτυχές του σουρεαλισμού, άμεσα συνυφασμένων με την παρουσία/απουσία γυναικών καλλιτεχνιδών και συγγραφέων. • Να γνωρίζουν συγκεκριμένες γυναίκες καλλιτέχνιδες και συγγραφείς, το έργο τους και τη σχέση τους με τον Σουρεαλισμό.
Γενικές Ικανότητες
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών. • Αυτόνομη εργασία.

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον & Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Επίδειξη κοινωνικής, ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θα παρουσιαστεί ο θεωρητικός προβληματισμός γύρω από τις πρωτοπορίες με έμφαση στο Σουρεαλισμό και οι ιδιαιτερότητες της γυναικείας παρουσίας στο χώρο αυτό. Θα ερευνηθούν άγνωστες πτυχές του κινήματος, άμεσα συνυφασμένες με την παρουσία/απουσία γυναικών συγγραφέων/καλλιτεχνίδων με στόχο να γνωρίσουν οι φοιτητές/τριες το έργο τους και την πολύπλοκη αλλά και αμφίσημη σχέση τους με τους πρωτεργάτες του Σουρεαλισμού.

- Πρωτοπορίες και φύλο.
- Η παρουσία των γυναικών στον ντανταϊσμό και τον φουτουρισμό.
- Η παρουσία των γυναικών στο σουρεαλισμό: η γυναίκα-μούσα και η γυναίκα-ερωμένη. Μυθικά χαρακτηριστικά της γυναίκας-παιδιού, της μοιραίας-γυναίκας και της γυναίκας-άνθους.
- Ο αποκλεισμός των γυναικών από τον καλλιτεχνικό χώρο του Σουρεαλισμού και η περιορισμένη οπτική των ανδρών σουρεαλιστών.
- Γυναικεία γραφή και εικονογραφία και η χρήση του σώματος ως εναλλακτικός-αιρετικός τρόπος έκφρασης.
- Συνδέσεις μεταξύ φύλου/παραγωγής και ερμηνείας του καλλιτεχνικού έργου.
- Νέες μορφές καλλιτεχνικής/λογοτεχνικής έκφρασης των γυναικών.
- Ο ρόλος της αυτο-αναπαράστασης και της αυτοπροσωπογραφίας στην καλλιτεχνική και λογοτεχνική γυναικεία παραγωγή.
- Καλλιτεχνικά και λογοτεχνικά είδη που αναδείχτηκαν από τις γυναίκες καλλιτέχνιδες: αυτοβιογραφικό θέατρο, αφηγήματα ονείρων, διηγήματα, παραμύθια, ποιήματα, κολάζ και αυτοπροσωπογραφίες, μπαλέτο, κοστούμια για μπαλέτο, σκηνικά για θέατρο και κινηματογράφο, σκηνικά για μπαλέτο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι: στη διδασκαλία (power-point) και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες (βλ. υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω του e/class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	25
	Σεμινάριο βιβλιογραφικής έρευνας	3
	Παρουσιάσεις	11
	Ατομική Βιβλιογραφική έρευνα	13
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	25
	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία της προφορικής παρουσίασης της εργασίας	18
	Αυτοτελής μελέτη για την τελική γραπτή εξέταση	30
	Σύνολο	125 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	α) Παρουσίαση ενός θεωρητικού ζητήματος ή μιας γυναίκας σουρεαλίστριας, κατόπιν συνεννόησης με τη διδάσκουσα (20%) β) τελική γραπτή εξέταση (80%).
---------------------	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- 📖 Chadwick, W. (2002). *Les femmes dans le mouvement surréaliste*. Paris: Thames & Hudson.
- 📖 Colville, G. (1999). *Scandaleusement d'elles. Trente-quatre femmes surréalistes*. Paris: Jean-Michel Place.
- 📖 Colville, G. & Richard, A. (2013). « Autoreprésentation féminine ». *Mélu-sine*. No XXXIII. Cahiers de l'Association pour l'étude du Surréalisme.
- 📖 Colville, G. & Conley K. (1998). *La femme s'entête. L'apart du féminin dans le surréalisme*. Colloque de Cerisy-La-Salle. Collection Pleine Marge. Lachenal & Ritter.
- 📖 Spiridopoulou, M. (2017). « Gisèle Prassinos: l'enfant cruelle et les métissages de l'écriture et du corps », in Bruera Franca & Cathy Margaillan (ed.), *Le Troisième sexe des avant-gardes*, Classiques Garnier, Paris, pp. 163-176.
- 📖 Chadwick, W. & De Courtivon, I. (1993). *Significant others: creativity and intimate partnership*. New York: Thames & Hudson.
- 📖 Chadwick, W. (2007). *Women, Art and Society*. New York: Thames & Hudson.
- 📖 Susan Robin Suleiman (2008), *Το γυναικείο σώμα στον δυτικό πολιτισμό*, Αθήνα: Σαββάλας
- 📖 Αθανασίου, Αθηνά, επιμ. (2006). *Φεμινιστική θεωρία και πολιτισμική κριτική*, Αθήνα: Νήσος.
- 📖 Αμπατζοπούλου, Φ. (1980). *...δεν άνθησαν ματαίως, Ανθολογία Υπερρεαλισμού*. Αθήνα: Νεφέλη.
- 📖 Αναγνωστοπούλου, Δ. (2007). *Αναπαραστάσεις του γυναικείου στη λογοτεχνία*. Αθήνα: Πατάκη.
- 📖 Βαρίκα, Ελ. (2009). *Για μια πολιτική γραμματική του φύλου*, Αθήνα: Πλέθρον.
- 📖 Γκαϊήλ, Μ. (1999). *Νταντά και Υπερρεαλισμός*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- 📖 Μποβουάρ, Σιμόν (2009). *Το δεύτερο φύλο*, Αθήνα: Μεταίχμιο
- 📖 Ναντώ, Μ. (2004). *Η ιστορία του σουρεαλισμού*. Αθήνα: Πλέθρον.
- 📖 Ρηγοπούλου, Π. & Ανδρεάδης, Γ. (2010). *Ζητήματα Ιστορίας του πολιτισμού*. Αθήνα: Μοτίβο.
- 📖 Ρηγοπούλου, Π. (2003). *Το σώμα: Από την ικεσία στην απειλή*. Αθήνα: Πλέθρον.
- 📖 Χρυσανθόπουλος, Μ. (2012). *Ο ελληνικός υπερρεαλισμός και η κατασκευή της παράδοσης*, Αθήνα: Άγρα.
- 📖 Chadwick, W. (1985). *Women artists and the Surrealist Movement*. London and Boston: Thames and Hudson.
- 📖 Σπυριδοπούλου, Μ. (2013), «Το μαύρο χιούμορ της Ζιζέλ Πράσσινος» στο *Δια-κείμενα* τχ. 15 (*Χιούμορ και Λογοτεχνία*), Ετήσια έκδοση Εργαστηρίου Συγκριτικής Γραμματολογίας του Α.Π.Θ., σσ. 61-73, http://diakeimena.frl.auth.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=75&Itemid=84, Δεκ. 2013.
- Spiridopoulou, M. « Auteures surréalistes en France et en Belgique d'expression française », *Bibliographie critique, Women in French*, vol. 36.2, Fall 2022, pp. 9-40.
- Spiridopoulou, M. « La conception du langage chez les Surréalistes : données et réflexions », *Σύγκριση*, 30, 2021, pp. 86-103. <https://doi.org/10.12681/comparison.26880>
- Spiridopoulou, M. « Les modalités de l'humour explosif dans les récits automatiques de Gisèle Prassinos », in *"Tu es drôles pour une fille" : Funny Women in French, from the Salon to Youtube*, Cheryl Morgan (ed.), *Women in French Studies*, vol. 32, Special Issue on HUMOUR, pp. 82-99.